

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

з дисципліни

«ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ»

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма «Міжнародна логістика і митна справа»

вид дисципліни вибіркова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Укладач: к.н.держ.упр., викладач Прав Р.Ю.

1. Навчальний контент:

Розширений план лекцій

Тема 1. Основні положення митного контролю

1. Митний контроль: поняття, об'єкти, форми та задачі.
2. Роль та місце митної служби та технічних засобів митного контролю в захисті економічних інтересів України.
3. Основні оперативні задачі митних органів.
4. Сучасні досягнення науки й техніки у митному контролі, їх роль у підвищенні якості митного контролю.
5. Експертні підрозділи у системі митного контролю, їх функції та завдання.
6. Вимоги до оснащення експертних підрозділів. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення митного контролю

1. Митний кодекс України про методи і технічні засоби митного контролю.
2. Юридичні аспекти, котрі регулюють митну справу.
3. Системи керування ризиками – ефективні засоби забезпечення митного контролю.

Тема 3. Класифікація, загальна характеристика і вимоги до технічних засобів митного контролю

1. Класифікація та характеристика технічних засобів митного контролю.
2. Порядок застосування ТЗМК.
3. Основні технічні характеристики приладів.
4. Вимоги, що висуваються до технічних засобів митного контролю.
5. Принципи оснащення митниць технічними засобами митного контролю.
6. Використання вітчизняних та іноземних ТЗМК, їх переваги та недоліки.
7. Організація експлуатації та ремонту ТЗМК.
8. Призначення технічних засобів для здійснення митного контролю.
9. Технічні засоби ідентифікації.
10. Технічні засоби дізнання.
11. Товари «групи ризику», що обов'язково піддаються лабораторним дослідженням при здійсненні митного контролю та оформленні товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Тема 4. Рентгенівські апарати, що використовуються для контролю в митній практиці

1. Загальні відомості та класифікація рентгенівських апаратів. Сутність дії та призначення рентгенівських апаратів.

2. Основні конструктивні елементи та технічні характеристики рентгенапаратів.
3. Конструктивні особливості, номенклатура, підготовка до роботи, правила експлуатації флуороскопічних, рентгенотелевізійних, скануючих рентгенапаратів, апаратів з електронно-оптичним перетворювачем світла, цифрових рентгенографічних сканерів та інших.
4. Порівняльна характеристика рентгенівських апаратів за контрастною чутливістю, проникною здатністю рентгенівського випромінювання та ступенем радіаційного захисту.
5. Безпечні методи роботи з рентгенапаратами. Правила експлуатації та техніки безпеки під час роботи з рентгенівськими апаратами.

Тема 5. Металошукачі

1. Призначення та принцип дії металошукачів, їх класифікація та номенклатура.
2. Стаціонарні та портативні металошукачі: основні конструктивні елементи, налаштування перед оглядом, порядок роботи.
3. Індикація виявлення металевих предметів.
4. Металодетектори, які розпізнають метали (кольорові або чорні) за їх видом.
5. Порівняльна оцінка металошукачів за основними технічними характеристиками. Правила огляду об'єктів за допомогою металошукачів.
6. Правила техніки безпеки під час роботи з металошукачами.

Тема 6. Електронні детектори матеріалів

1. Характеристика властивостей дорогоцінних металів. Клеймування ювелірних виробів з дорогоцінних металів. Відомості про дорогоцінні метали як предмети потенційної контрабанди.
2. Детектори дорогоцінних металів: призначення, номенклатура, конструктивна будова, принцип дії, порядок проведення вимірювань, правила техніки безпеки. Дорогоцінні метали, що ідентифікуються за допомогою детекторів.
3. Класифікація та загальні відомості про ювелірні камені. Класифікація коштовних каменів. Призначення та класифікація детекторів коштовних каменів. Номенклатура детекторів. Портативні та стаціонарні детектори діамантів. Будова, принцип дії, правила експлуатації та техніки безпеки, основні технічні характеристики.
4. Каратоміри: призначення, будова, принцип дії. Порядок вимірювань маси коштовних каменів.
5. Загальні відомості про найбільш розповсюджені наркотичні речовини.

Характеристика речовин групи опію та їх синтетичних замінників, препаратів, що отримують з конопель, коки. Відомості про руйнівний вплив наркотичних речовин на організм людини.

6. Детектори наркотичних речовин: конструктивна будова, правила експлуатації та техніки безпеки, порядок взяття проби. Наркотичні речовини, які виявляються за допомогою детекторів.

Тема 7. Електронні детектори валют

1. Загальна характеристика грошових знаків.
2. Характеристика національної валюти України, валюти Російської Федерації, американських доларів, євро.
3. Захисні елементи банкнотів, їх наявність на банкнотах України та інших країн. Засоби виявлення захисних елементів. Фальшиві банкноти, що виготовлені за допомогою кольорового ксероксу та друкарського обладнання, методика їх розпізнання.
4. Детектори валюти. Класифікація, призначення, принцип дії, режими роботи, функціональні можливості, правила експлуатації та техніки безпеки.
5. Методика ідентифікації валюти за допомогою детекторів.

Тема 8. Засоби виявлення зброї, вибухових пристроїв та їх елементів

1. Класифікація та стисла характеристика зброї та вибухових речовин.
2. Характеристика засобів виявлення вибухонебезпечних предметів у митній практиці: візуального та з використанням технічних засобів.
3. Переваги та недоліки методів виявлення небезпечних предметів.
4. Детектори вибухових речовин: будова, порядок проведення досліджень.
5. Стисла характеристика засобів та способів підривання.

Тема 9. Технічні засоби локації тайників та прихованих вкладень

1. Призначення та особливості використання технічних засобів локації тайників та прихованих вкладень.
2. Детектори контрабанди, детектори аномалій: призначення, будова, принцип дії, функціональні можливості.
3. Універсальні вимірювачі довжини.
4. Конструктивна будова, порядок вимірювання відстаней, площ, об'єму, рівня рідини, швидкості розповсюдження звуку в рідинах.
5. Правила експлуатації і техніки безпеки технічних засобів локації тайників та прихованих вкладень.

Тема 10. Пошукові засоби митного контролю

1. Призначення, класифікація пошукових засобів митного контролю.
2. Основи волоконної оптики. Прилади ендоскопії. Класифікація, номенклатура, основні конструктивні елементи, правила експлуатації, технічні характеристики. Конструктивні особливості деяких приладів ендоскопії, що підвищують якість митного контролю. Пошукові дзеркала. Призначення, особливості конструкції, комплектність дзеркал. Порядок збирання та розбирання дзеркал, проведення огляду за їх допомогою. Правила техніки безпеки.
3. Оглядові щупи. Призначення, будова, правила експлуатації. Порядок проведення огляду за допомогою оглядових щупів.
4. Галогенні ліхтарі: призначення, галузь застосування, технічні характеристики, правила техніки безпеки.
5. Телевізійні системи спостережень: призначення, принцип дії.

Тема 11. Спеціальні засоби митного контролю

1. Призначення та класифікація спеціальних засобів митного контролю.
2. Ультрафіолетові ліхтарі: їх призначення і принцип дії. Засоби для невидимого маркування: флуоресцентні фломастери, хімічні препарати, воскові олівці.
3. Операції «опломбування», «маркування декларації», «маркування речей»; їх значення у виявленні контрабандного переміщення товарів.
4. Призначення, будова, правила експлуатації луп та мініскопів. Основні напрямки використання луп та мініскопів для проведення митного огляду.
5. Прилади для контролю справжності документів та цінних паперів, їх будова і принцип дії. Методи перевірки документів.
6. Слідчі валізи: призначення та комплектність, правила використання.
7. Правила техніки безпеки під час огляду за допомогою спеціальних засобів митного контролю.

Тема 12. Дозиметрична апаратура

1. Загальні відомості про радіоактивне випромінювання. Поглинена, експозиційна, еквівалентна дози випромінювання; одиниці їх вимірювання.
2. Дозиметри та радіометри-рентгенометри: призначення, номенклатура. Конструкція приладів, підготовка до роботи, принцип функціонування.
3. Основні технічні характеристики дозиметричної апаратури, правила їх експлуатації та техніки безпеки.

Тема 13. Хімічні експрес-аналізатори

1. Хімічні експрес-аналізатори вибухових речовин: склад та призначення, методика використання. Правила техніки безпеки під час роботи з індикаторами вибухових речовин.
2. Комплекти хімічних реактивів для дослідження документів зі зміненим початковим змістом. Методи виявлення в документах виправлень, витравлених записів тощо.
3. Комплекти та набори хімічних реактивів і політестів для визначення наркотичних речовин.
4. Методика проведення виявлення та ідентифікації. Види наркотичних речовин, які можна ідентифікувати за допомогою хімічних експрес-аналізаторів.
5. Набори хімічних реактивів для визначення проби дорогоцінних металів. Призначення, комплектність, правила проведення аналізу проби.
6. Правила техніки безпеки під час роботи з хімічними реактивами.

Тема 14. Засоби радіозв'язку

1. Призначення радіозв'язку під час митного контролю.
2. Переносні та стаціонарні ультракороткохвильові радіостанції: їх призначення і будова.
3. Управління радіостанцією, порядок роботи з передавачем та приймачем.
4. Технічні характеристики радіостанцій: діапазон частот, кількість каналів, відстань надійного двостороннього зв'язку, вихідна потужність, робоча частота каналів передавача, чутливість приймача.

Тема 15. Засоби технічного забезпечення та аудіовізуального контролю

1. Акумулятори, їх призначення та принцип дії. Зарядні пристрої ТЗМК та блоки підсвічування. Підготовка та порядок роботи, технічні характеристики.
2. Призначення засобів аудіовізуального контролю. Магнітофони, відеоманіфони, відеокамери, програвачі компакт-дисків, засоби стирання магнітних записів. Використання під час митного огляду, правила експлуатації.
3. Електротехнічні, радіотехнічні та радіовимірювальні прилади, що необхідні для технічної експлуатації ТЗМК; засоби електроживлення та освітлення.

Тема 16. Ваговимірювальне устаткування

1. Призначення та класифікація ваговимірювального устаткування.
2. Платформенні стаціонарні ваги: автомобільні та вагонні. Конструктивне

- виконання, принцип зважування, технічні характеристики
3. Електронні та лабораторні ваги: призначення, будова, порядок роботи, технічні характеристики.
 4. Правила експлуатації та техніка безпеки ваговимірювального устаткування.
 5. Методи і засоби повірки ваговимірювальних приладів. Похибки вимірювань. Засоби усунення та обліку похибок.

Тема 17. Реєстратори розрахункових операцій

1. Призначення та класифікація реєстраторів розрахункових операцій, їх місце в автоматизованій системі керування.
2. Класифікація та основні вузли електронних контрольно-касових апаратів, електронних контрольно-касових реєстраторів, комп'ютерно-касових систем. Будова та правила експлуатації реєстраторів розрахункових операцій.
3. Усунення неполадок у процесі роботи, технічне обслуговування електронних контрольно-касових апаратів.

2. Плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи:

Теми семінарських занять:

1. Основні положення митного контролю.
Опрацювання навчального матеріалу спеціальною літературою національного законодавства України та підготовка до семінарського заняття з теми «Основні положення митного контролю».
2. Нормативно-правове забезпечення митного контролю.
Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, спеціальною літературою національного законодавства України та підготовка до семінарського заняття з теми «Нормативно-правове забезпечення митного контролю».
3. Класифікація, загальна характеристика і вимоги до технічних засобів митного контролю.
Проаналізувати навчальний матеріал, опрацювати нормативні документи, спеціальну літературу національного законодавства України та підготуватися до семінарського заняття з теми «Класифікація, загальна характеристика і вимоги до технічних засобів митного контролю».
4. Металошукачі.
Опрацювання навчального матеріалу, спеціальною літературою національного законодавства України, підготовка до семінарського заняття з теми «Металошукачі».
5. Технічні засоби локації тайників та прихованих вкладень.
Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової

рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Технічні засоби локації тайників та прихованих вкладень».

6. Спеціальні засоби митного контролю.

Опрацювання навчального матеріалу, робота з нормативними документами, спеціальною літературою національного законодавства України та підготовка до семінарського заняття з теми «Спеціальні засоби митного контролю».

7. Дозиметрична апаратура.

Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Дозиметрична апаратура».

8. Хімічні експрес-аналізатори.

Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Хімічні експрес-аналізатори».

9. Засоби радіозв'язку.

Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, робота з спеціальною літературою національного законодавства України та підготовка до семінарського заняття з теми «Засоби радіозв'язку».

10. Засоби технічного забезпечення та аудіовізуального контролю.

Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Засоби технічного забезпечення та аудіовізуального контролю».

11. Ваговимірювальне устаткування.

Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Ваговимірювальне устаткування».

12. Реєстратори розрахункових операцій.

Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Реєстратори розрахункових операцій».

Теми практичних занять:

1. Дослідження роботи рентгенівських апаратів та металошукачів.

Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до практичного заняття з теми «Рентгенівські апарати, що використовуються для контролю в митній практиці».

2. Аналіз роботи електронних детекторів дорогоцінних металів та дослідження зразків благородних металів за їх допомогою. Дослідження роботи детекторів коштовних каменів.

Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до практичного заняття з теми «Електронні детектори матеріалів».

3. Вивчення роботи детекторів валют та дослідження грошових знаків за їх допомогою.

Проаналізувати навчальний матеріал, нормативні документи, додаткову рекомендовану літературу та підготуватися до практичного заняття з теми «Електронні детектори валют».

4. Вивчення засобів контролю багажу, ручного вантажу, поштових відправлень з метою виявлення зброї, боєприпасів, вибухонебезпечних предметів.

Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до практичного заняття з теми «Засоби виявлення зброї, вибухових пристроїв та їх елементів».

5. Вивчення пошукових засобів митного контролю.

Вивчення навчального матеріалу, робота з нормативними документами, спеціальною літературою національного законодавства України з теми «Пошукові засоби митного контролю».

3. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт, передбачених навчальним планом, післятестастійного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни:

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять у формі усного опитування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях; у формі поточного письмового тестування; самостійної роботи студентів тощо.

Індивідуальним навчально-дослідним завданням є виконання **контрольної роботи**, передбаченої навчальним планом. Контрольна робота складається з підготовки письмової доповіді та її презентації за індивідуальною темою, запропонованою викладачем.

Теми контрольної роботи

1. Сучасні досягнення науки і техніки та їх використання у митному контролі.
2. Товари «групи ризику», що обов'язково піддаються лабораторним дослідженням при здійсненні митного контролю та оформленні товарів, які переміщуються через митний кордон України.
3. Порівняльна оцінка основних технічних характеристик рентгено-телевізійних апаратів.
4. Безпечні методи роботи з рентген-апаратами.
5. Методика огляду об'єктів із застосування металодетекторів.
6. Аналіз практичної ситуації під час роботи з металошукачами.
7. Функціональні можливості сучасних детекторів дорогоцінних матеріалів.
8. Порівняльний аналіз детекторів коштовних каменів, що застосовуються на митних постах Харківської області.
9. Прилади нічного бачення.

10. Джерела світла. Призначення, конструктивні особливості.
11. Класифікація дозиметричної апаратури.
12. Характеристика дозиметрів.
13. Порівняльна оцінка різних методів ідентифікації наркотичних речовин.
14. Характеристика (опис) національної валюти України.
15. Аналіз ступеня захисту національної валюти деяких країн світу.
16. Порівняльна оцінка технічних характеристик детекторів валют.
17. Методика досліджень грошових знаків, цінних паперів і документів на автентичність.
18. Аналіз практичної ситуації щодо камуфляжу зброї під предмети побуту.
19. Оцінити ступінь розповсюдження детекторів контрабанди на митних постах України.
20. Схеми різних видів ендоскопів.
21. Аналіз практичної ситуації під час роботи з мініскопами.
22. Порівняльний аналіз сучасних дозиметрів
23. Характеристика функціональних можливостей експрес-аналізаторів вибухових та наркотичних речовин
24. Технічні засоби митного контролю носіїв інформації та її утилізації.
25. Контроль інформації носіїв відеоінформації.
26. Переносні та стаціонарні ультракороткохвильові радіостанції, призначення і будова.
27. Управління радіостанцією, порядок роботи з передавачем та приймачем.
28. Пристрої підслуховування телефонних розмов («жучки»). Засоби захисту інформації.
29. Забезпечення засобами аудіовізуального контролю митного поста «Гоптівка».
30. Аналіз асортименту ваговимірювального устаткування, що використовується в Харківському аеропорту.
31. Характеристика функціональних можливостей електронних контрольно-касових апаратів.

4. Завдання письмових залікових робіт:

Питання для підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. Митний контроль: поняття, об'єкти, форми та задачі.
2. Роль та місце митної служби та технічних засобів митного контролю в захисті економічних інтересів України.
3. Основні оперативні задачі митних органів.
4. Сучасні досягнення науки й техніки у митному контролі, їх роль у підвищенні якості митного контролю.

5. Експертні підрозділи у системі митного контролю, їх функції та завдання.
6. Вимоги до оснащення експертних підрозділів. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю.
7. Митний кодекс України про методи і технічні засоби митного контролю.
8. Юридичні аспекти, котрі регулюють митну справу.
9. Класифікація та характеристика технічних засобів митного контролю.
10. Порядок застосування ТЗМК.
11. Основні технічні характеристики приладів.
12. Вимоги, що висуваються до технічних засобів митного контролю.
13. Принципи оснащення митниць технічними засобами митного контролю.
14. Використання вітчизняних та іноземних ТЗМК, їх переваги та недоліки.
15. Організація експлуатації та ремонту ТЗМК.
16. Призначення технічних засобів для здійснення митного контролю.
17. Технічні засоби ідентифікації.
18. Технічні засоби дізнання.
19. Товари «групи ризику», що обов'язково піддаються лабораторним дослідженням при здійсненні митного контролю та оформленні товарів, які переміщуються через митний кордон України.
20. Загальні відомості та класифікація рентгенівських апаратів. Сутність дії та призначення рентгенівських апаратів.
21. Основні конструктивні елементи та технічні характеристики рентгенапаратів.
22. Конструктивні особливості, номенклатура, підготовка до роботи, правила експлуатації флуороскопічних, рентгенотелевізійних, скануючих рентгенапаратів, апаратів з електронно-оптичним перетворювачем світла, цифрових рентгенографічних сканерів та інших.
23. Порівняльна характеристика рентгенівських апаратів за контрастною чутливістю, проникною здатністю рентгенівського випромінювання та ступенем радіаційного захисту.
24. Безпечні методи роботи з рентгенапаратами. Правила експлуатації та техніки безпеки під час роботи з рентгенівськими апаратами.
25. Призначення та принцип дії металошукачів, їх класифікація та номенклатура.
26. Стаціонарні та портативні металошукачі: основні конструктивні елементи, налаштування перед оглядом, порядок роботи.
27. Індикація виявлення металевих предметів.
28. Металодетектори, які розпізнають метали (кольорові або чорні) за їх видом.
29. Порівняльна оцінка металошукачів за основними технічними характеристиками. Правила огляду об'єктів за допомогою

металошукачів.

- 30.Правила техніки безпеки під час роботи з металошукачами.
- 31.Характеристика властивостей дорогоцінних металів. Клеймування ювелірних виробів з дорогоцінних металів. Відомості про дорогоцінні метали як предмети потенційної контрабанди.
- 32.Детектори дорогоцінних металів: призначення, номенклатура, конструктивна будова, принцип дії, порядок проведення вимірювань, правила техніки безпеки. Дорогоцінні метали, що ідентифікуються за допомогою детекторів.
- 33.Класифікація та загальні відомості про ювелірні камені. Класифікація коштовних каменів. Призначення та класифікація детекторів коштовних каменів. Номенклатура детекторів. Портативні та стаціонарні детектори діамантів. Будова, принцип дії, правила експлуатації та техніки безпеки, основні технічні характеристики.
- 34.Каратоміри: призначення, будова, принцип дії. Порядок вимірювань маси коштовних каменів.
- 35.Загальні відомості про найбільш розповсюджені наркотичні речовини. Характеристика речовин групи опію та їх синтетичних замінників, препаратів, що отримують з конопель, коки. Відомості про руйнівний вплив наркотичних речовин на організм людини.
- 36.Детектори наркотичних речовин: конструктивна будова, правила експлуатації та техніки безпеки, порядок взяття проби. Наркотичні речовини, які виявляються за допомогою детекторів.
- 37.Загальна характеристика грошових знаків.
- 38.Характеристика національної валюти України, валюти Російської Федерації, американських доларів, євро.
- 39.Захисні елементи банкнотів, їх наявність на банкнотах України та інших країн. Засоби виявлення захисних елементів. Фальшиві банкноти, що виготовлені за допомогою кольорового ксероксу та друкарського обладнання, методика їх розпізнання.
- 40.Детектори валюти. Класифікація, призначення, принцип дії, режими роботи, функціональні можливості, правила експлуатації та техніки безпеки.
- 41.Методика ідентифікації валюти за допомогою детекторів.
- 42.Класифікація та стисла характеристика зброї та вибухових речовин.
- 43.Характеристика засобів виявлення вибухонебезпечних предметів у митній практиці: візуального та з використанням технічних засобів.
- 44.Переваги та недоліки методів виявлення небезпечних предметів.
- 45.Детектори вибухових речовин: будова, порядок проведення досліджень.
- 46.Стисла характеристика засобів та способів підривання.

47. Призначення та особливості використання технічних засобів локації тайників та прихованих вкладень.
48. Детектори контрабанди, детектори аномалій: призначення, будова, принцип дії, функціональні можливості.
49. Універсальні вимірювачі довжини.
50. Конструктивна будова, порядок вимірювання відстаней, площ, об'єму, рівня рідини, швидкості розповсюдження звуку в рідинах.
51. Правила експлуатації і техніки безпеки технічних засобів локації тайників та прихованих вкладень.
52. Призначення, класифікація пошукових засобів митного контролю.
53. Основи волоконної оптики. Прилади ендоскопії. Класифікація, номенклатура, основні конструктивні елементи, правила експлуатації, технічні характеристики. Конструктивні особливості деяких приладів ендоскопії, що підвищують якість митного контролю. Пошукові дзеркала. Призначення, особливості конструкції, комплектність дзеркал. Порядок збирання та розбирання дзеркал, проведення огляду за їх допомогою. Правила техніки безпеки.
54. Оглядові щупи. Призначення, будова, правила експлуатації. Порядок проведення огляду за допомогою оглядових щупів.
55. Галогенні ліхтарі: призначення, галузь застосування, технічні характеристики, правила техніки безпеки.
56. Телевізійні системи спостережень: призначення, принцип дії.
57. Призначення та класифікація спеціальних засобів митного контролю.
58. Ультрафіолетові ліхтарі: їх призначення і принцип дії. Засоби для невидимого маркування: флуоресцентні фломастери, хімічні препарати, воскові олівці.
59. Операції «опломбування», «маркування декларації», «маркування речей»; їх значення у виявленні контрабандного переміщення товарів.
60. Призначення, будова, правила експлуатації луп та мініскопів. Основні напрямки використання луп та мініскопів для проведення митного огляду.
61. Прилади для контролю справжності документів та цінних паперів, їх будова і принцип дії. Методи перевірки документів.
62. Слідчі валізи: призначення та комплектність, правила використання.
63. Правила техніки безпеки під час огляду за допомогою спеціальних засобів митного контролю.
64. Загальні відомості про радіоактивне випромінювання. Поглинена, експозиційна, еквівалентна дози випромінювання; одиниці їх вимірювання.

- 65.Дозиметри та радіометри-рентгенометри: призначення, номенклатура. Конструкція приладів, підготовка до роботи, принцип функціонування.
- 66.Основні технічні характеристики дозиметричної апаратури, правила їх експлуатації та техніки безпеки.
- 67.Хімічні експрес-аналізатори вибухових речовин: склад та призначення, методика використання. Правила техніки безпеки під час роботи з індикаторами вибухових речовин.
- 68.Комплекти хімічних реактивів для дослідження документів зі зміненим початковим змістом. Методи виявлення в документах виправлень, витравлених записів тощо.
- 69.Комплекти та набори хімічних реактивів і політестів для визначення наркотичних речовин.
- 70.Методика проведення виявлення та ідентифікації. Види наркотичних речовин, які можна ідентифікувати за допомогою хімічних експрес-аналізаторів.
- 71.Набори хімічних реактивів для визначення проби дорогоцінних металів. Призначення, комплектність, правила проведення аналізу проби.
- 72.Правила техніки безпеки під час роботи з хімічними реактивами.
- 73.Призначення радіозв'язку під час митного контролю.
- 74.Переносні та стаціонарні ультракороткохвильові радіостанції: їх призначення і будова.
- 75.Управління радіостанцією, порядок роботи з передавачем та приймачем.
- 76.Технічні характеристики радіостанцій: діапазон частот, кількість каналів, відстань надійного двостороннього зв'язку, вихідна потужність, робоча частота каналів передавача, чутливість приймача.
- 77.Акумулятори, їх призначення та принцип дії. Зарядні пристрої ТЗМК та блоки підсвічування. Підготовка та порядок роботи, технічні характеристики.
- 78.Призначення засобів аудіовізуального контролю. Магнітофони, відеоманітофони, відеокамери, програвачі компакт-дисків, засоби стирання магнітних записів. Використання під час митного огляду, правила експлуатації.
- 79.Електротехнічні, радіотехнічні та радіовимірювальні прилади, що необхідні для технічної експлуатації ТЗМК; засоби електроживлення та освітлення.
- 80.Призначення та класифікація ваговимірювального устаткування.
- 81.Призначення та класифікація реєстраторів розрахункових операцій, їх місце в автоматизованій системі керування.